

Børnene, faaer det Overmaal, som Beboerne mulligviis ville give ham; han faaer jo slet intet Overmaal, naar Commissionen tager derimod. Naar man vil lægge sin Erkjendtlighed mod en Skolelærer for Dagen, saa kan man jo gjøre det ved at give ham Topmaal paa Skjeppen, og naar han selv tager imod det, saa feer han, hvad han faaer. Med Hensyn til Degnetraven troer jeg rigtignok, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har udtalt, at det er en fast Canon, som ikke kan fratages det tiendepligtige Hartkorn, det, troer jeg, er ganske rigtigt. Det er Noget, som ikke er ganske klart enkelte Steder. Der gives rigtignok enkelte Tilfælde, som Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds (B. Schøler) udtalte, hvor en Godseier, naar han inddrager tiendepligtig Jord under Hovedgaarden, giver en vis Refusion for at blive fri for Degnetraven; men der er virkelig ogsaa mange Steder, naar lignende Jord inddrages under Hovedgaarden, at Degnetraven svares af det tiendepligtige Hartkorn, og det vidner jo nok som om, at det er et Slags Liende. Siden jeg har faaet Ordet, skal jeg tillade mig at modstige den, som jeg synes, temmelig mørke Skildring, som den ærede Forslagsstiller i sit første Foredrag gav af Skolelærernes Kaar paa Landet. Han betegnede dem som kummerlig usle over hele Landet, det troer jeg dog ikke; thi der er mange Skolelærere, der have det meget anstændigt, og det er vist Fleertallet, og der er vist nogle her i Salen, som selv ville sige, at de meget godt kunne leve af det, de faae; jeg er vis paa, at Fleertallet har det ligesaa godt som en Gaardmand, der har 3 a 4 Tønder Hartkorn, og hvad skal man saa sige om Huusmændene? Jeg er vis paa, at flere Skolelærere, som sidde her i Salen, ville indrømme det. Hvad angager det, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) udtalte, at smaa Embeder, hvor Skolelæreren kun har en 10 Børn at undervise, ikke skulde lønnes saaledes som den Skolelærer, der har en 150 Børn, saa finder jeg ogsaa dette ganske rigtigt. Der er, som bekendt, mange Steder i Jylland, hvor der boer paa et Sted 5, 6, 7 a 8 Beboere, og naar

der kommer nogle flere til, bliver der i Almindelighed bygget en Skole for et lille Antal Børn, hvor en ugift Skolelærer bliver ansat. Der som nu en saadan ugift Skolelærer, som kun har en halv Snees Børn at undervise, skulde have ligesaa meget in natura og efter Capitelstarten som den, der har 150 Børn, saa synes jeg rigtignok, det var ubilligt imod de ældre Lærere. Dertil kommer, at en saadan Mand maaskee kunde stiftes til at gifte sig, og saa kunde han da ikke beboe en Skole, hvor der kun er Skolelocale og et Værelse til Læreren. Der maatte altsaa gives Bolig til Familien, og denne store Beføstning kunde naturligviis ikke falde paa det ene Skoledistrict, som da vilde blive overbebyrdet. Jeg synes derfor, at det er rigtigt, at der er saadanne Steder, hvor nylig dimitterede Seminarister kunne fortsætte deres Udvikling; at de sit lidt Mindre, var efter min Mening retfærdigt, og de kunde jo ogsaa godt være tjente med en saadan Ansættelse, og jeg synes, at det er saa ubilligt at ville stille dem paa samme Fod som de ældre Skolelærere. Vel falder der mere Offer for de Skolelærere, som have mange Børn; men vi vide jo, at der er stor Forskiel paa Offeret paa de forskjellige Steder — et Sted offres der Meget, et andet Lidet, saa at jeg ikke troer, at det kan komme meget i Betragtning. Det vilde derfor vist være heldigt, om Lovforslaget kunde forandres derhen, at saadanne Steder, hvor der er smaa Skoledistricter og en ugift Skolelærer, der har en halv Snees Børn at undervise, ikke skulde have saa Meget, som der er foreslaaet i Lovudkastet. Jeg skal til Slutning udtale, at jeg med Glæde understøtter Lovforslaget, idet jeg troer, at enhver Skolelærer, som har endeel Børn og er Familiefader, slet ikke vil faae for Meget efter Lovforslaget. Jeg skal derfor med største Glæde stemme derfor, at det kan komme til videre Behandling.

Ruben: Jeg har med megen Fornøjelse hørt det Foredrag, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) holdt, og jeg takker ham meget for hans grundige Overveielse og Bedømmelse, ikke alene af Lovforslaget i det Hele, men ogsaa af de forskjellige Paragrapher. Jeg kan naturligviis ikke være enig med ham i alle Puncter; men